

[Brorsen.]

Henseende tror jeg, vi er enige —, at de unge skal møde veludrustede og veluddannede til deres Gerning. Det er netop det Ræsonnement, vi ogsaa har anvendt med Hensyn til Grundloven. Vi kan naturligvis fuldt ud erkende, at der kan være unge Mænd og Kvinder i 23 Aars Alderen, der har tilstrækkelig Modenhed til at deltage i det offentlige Liv, men det store Tal af disse 23-aarige har jo i Virkeligheden ikke haft Tid til og vel heller ikke været synderlig opfordrede til nærmere at overveje de politiske Spørgsmaal, og derfor kan man med Rette spørge: Er der nogen af disse unge, der tager Skade af at vente med at faa Valgret, til de er 25 Aar? Jeg tror det ikke, og jeg havde ogsaa Indtryk af, at det egentlig var meget let at tale, ogsaa i socialdemokratiske Forsamlinger, og ikke mindst netop at fremføre de Betragtninger, jeg her har gjort gældende med Hensyn til dette Problem. Dette, om Valgretsaldere skal være 23, 24 eller 25 Aar, har i og for sig ikke noget med Demokrati at gøre. Man har jo fra Forligstilhængerens Side henvist til Sverige og Norge, hvor de har 23 Aars Valgretsaldere, men man maa huske paa — og det er der ikke talt om af de Herrer eller Damer —, at i disse Lande har de andre Bestemmelser i deres Grundlov, som vi ikke ønsker indført i vor Grundlov. Jeg kan f. Eks. nævne kvalificeret Majoritet i forskellige Tilfælde. Man undlader ogsaa at bemærke, at i Finland har de en Valgretsaldere paa 24 Aar, og i Holland, der ogsaa udmærket kan sammenlignes med Danmark, har de en Valgretsaldere paa 25 Aar. Man henviser til den lave Valgretsaldere i England, og jeg har lagt Mærke til, at ikke mindst det ærede Medlem Hr. Christmas Møller stadig har været inde paa at se hen til England, der oven i Købet er konservativt styret og har saa lav en Valgretsaldere, som Tilfældet er, men der har de jo et ganske andet Valgsystem, end vi har her i Danmark. De er ikke gaaet bort fra Enmandskredse — det kunde vist aldrig falde dem ind. Derfor mener jeg, at den Slags Eksempler belyser til syvende og sidst ingen Verdens Ting. Som Forligspartierne i det hele taget bedømmer Forfatningsspørgsmaalet, maa man egentlig gaa ud fra, at det er meget udemokratiske Forfatninger, man har f. Eks. i Frankrig og ogsaa i England, hvor man har bevaret Enmandskredssystemet.

Vi har fra vor Side opponeret mod Rigstinget i den nye Forfatning, hvor Halvdelen af Medlemmerne vælges af et lille

Faatal af Personer, hvad der jo bliver Tilfældet. Det er jo nemlig en Landsliste, der her skal affattes, og derfor maa det selv sagt blive et ringe Tal af et Partis Medlemmer, der faar Indflydelse paa Valget. Man siger naturligvis: Ethvert Parti afgør selv, hvor mange de vil være derom, men rent fornuftsmæssigt kan man sige sig selv, at de Beslutninger, der her skal tages, ikke kan tages af Forsamlinger paa flere Tusinde Mennesker, og derfor har vi naturligvis Ret i vor Paastand om, at det bliver et meget ringe Tal af hvert Parti, der faar Indflydelse med Hensyn til Valget af Halvdelen af Rigstingets Medlemmer.

Vi er heller ikke, som jeg adskillige Gange har givet Udtryk for, tilfredse med Kirkeparagraffen, idet vi mener, det maa udtrykkes mere skarpt og bestemt, hvad de tilstedeværende opsparede Kirkemidler kan anvendes til. Der kunde antagelig netop paa dette Omraade hentes adskillige Udtalelser fra Vælgermøder, hvor man har behandlet det Spørgsmaal, men det skal jeg nu ikke komme ind paa. Paragraffen er imidlertid affattet paa en saa løs Maade, at man jo i Virkeligheden ikke ved, hvad de kirkelige Midler i Fremtiden eventuelt kan benyttes til.

Paragraffen vedrørende Ejendomsrettens Ukrænkelighed, den enkelte Borgers Ret over for Statsmagten, har en Affattelse, som vi heller ikke kan godkende. Her er der sket det, siden vi har afholdt Valg, at en af vore højt anerkendte Professorer i Jura ved Københavns Universitet, Hr. Poul Andersen, paa ny har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal. Han har skrevet en Artikel i „Ugeskrift for Retsvæsen“, hvori han siger — det er egentlig Konklusionen af hans Udtalelser —, at den Beføjelse, der tillægges Regeringen efter denne Paragraf, er efter hans Opfattelse „en af de sorteste Pletter paa Grundlovsforslaget“, og han fortsætter med, at Ejendomsparagraffen hører i Virkeligheden hjemme blandt Grundlovens Bestemmelser om Borgernes Frihedsrettigheder, Bestemmelser, der har til Formaal at yde Borgerne Beskyttelse over for Regerings- og Forvaltningsmyndighederne, ja, over for Lovgivningsmagten. Jeg tillader mig at anmode den højtærede Formand om, da jeg nu er inde paa Professor Poul Andersens Artikel i „Ugeskrift for Retsvæsen“, at maatte oplæse nogle Linier af denne Artikel. Professoren skriver:

„Det er karakteristisk for den nyeste Lovgivning, at den mere og mere gør Borgernes Ve og Vel, navnlig i økonomisk Henseende, afhængig af forskelligartede